

Knaperbergets naturreservat i Tierps kommun

- Länsstyrelsens beslut
- Syfte med reservatsbildningen
- Beskrivning av naturreservatet
- Administrativa data
- Skäl för beslut
- Reservatsföreskrifter
- Andra föreskrifter och åtaganden som gäller för området
- Ärendets beredning
- Bilagor
- Sändlista

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

Bildande av Knaperbergets naturreservat i Tierps kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808), Knaperberget som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga A. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta, bilaga C och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet, se under rubriken RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken ska gälla omedelbart, även om de överklagas, i övrigt gäller beslutet då det vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bestämmelser för förvaltningen av reservatet genom att fastställa den till beslutet bifogade skötselplanen, bilaga A. Länsstyrelsen ska vara förvaltare av reservatet.

Beslutet ska kungöras i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse ska även införas i ortstidningarna Upsala Nya Tidning, Arbetarbladet och Upplands nyheter.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, se bilaga F.

SYFTE MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara äldre barrskog och sumpblandskog, de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna samt hotade och missgynnade arter som är förknippade med nämnda naturförhållanden.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
Knaperbergets naturreservat

3(12)

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Reservatet är drygt 19 hektar och utgörs huvudsakligen av barr- och blandsumpskog omgiven av gammal gran- och tallskog på fast mark. Trädskiktet i sumpskogarna består främst av tall, gran, klibbal och björk. På vissa ställen är inslaget av gamla klibbalar på socklar och senvuxna barrträd stort. I norra delen finns ett parti med rörligt markvatten vilket gynnar vissa ovanliga arter, t.ex. spädstarr. Större delen av skogen är äldre än 100 år gammal med undantag för några små tallbestånd och ett självföryngrat område med gran och björk. Förekomsten av död ved är bitvis rik.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

ADMINISTRATIVA DATA

Naturreservatets namn: Knaperbergets naturreservat

Regos id: 2004518

Kommun: Tierp

Socken: Tierp

Fastigheter: Del av Yttrö 4:25

./A Markägare: se skötselplan, bilaga A

Förvaltare: Länsstyrelsen

Fastighetsanknutna rättigheter: Servitut för kraftledning med kraftledningsgata, som tillhör Svenska kraftnät.

./B Lagesbeskrivning: Reservatet är beläget 3,5 km nordöst om Månkarbo. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.

./C Gräns: Området har markerats på bifogad reservatskarta, bilaga C.

Koordinat i rikets system (RT90): x = 6682600; y = 1594400

Fastighetskarta (Ekonomisk karta): 12 H 6 I Yttrö (12868)

Terrängkarta (Topografisk karta): 12H NO Söderfors

Naturgeografisk region: Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)

Area: Totalt 19,3 hektar

./A Markslag och naturtyp: se skötselplan, bilaga A

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

SKÄL FÖR BESLUT

Bevarandevärden

Bevarandevärdena är främst knutna till blandsumpskogar med lång trädkontinuitet samt gammal barrskog med rik förekomst av död ved.

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena består av barrskog och blandsumpskog med gammal gran, tall och klibbal samt döende och döda träd. Prioriterade arter återfinns bland epifytiska lavar samt vedlevande lavar och svampar.

Bevarandevärden och prioriterade bevarandevärden beskrivs mer utförligt under rubriken "Beskrivningsdel" i skötselplanen.

Förutsättningar att bevara områdets värden

Det som kan påverka områdets värden negativt är bl.a. produktionsinriktat skogsbruk. För att bevara och stärka områdets naturvärden införs föreskrifter mot bl.a. produktionsinriktat skogsbruk och exploateringsåtgärder.

Motiv till att skyddsformen naturreservat har valts

För att bevara områdets naturvärden krävs inskränkningar i pågående markanvändning (skogsbruk) utöver vad markägaren kan förväntas svara för. Därför måste markägaren kompenseras.

Beslutets överensstämmelse med övriga åtaganden som berör området

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbeslutet ligger väl i linje med länets miljö kvalitetsmål samt övriga åtaganden som åtaganden som berör området.

Intresseprövning

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken ska det vid prövning av naturreservatsärenden, tas hänsyn även till enskilda intressen. Inskränkningarna i den enskildes rätt att använda mark och vatten, får inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Länsstyrelsens bedömning är att de föreskrifter som beslutet anger, krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreskrifterna inskränker inte allmänhetens rätt att vistas i området med undantag för insamling av växter och djur. Matsvamp och bär får dock plockas. Föreskrifterna begränsar heller inte markägarens rättigheter att använda området för t.ex. jakt och bete.

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

RESERVATSFÖRESKRIFTER

- A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet.
-

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, dämma, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdikey eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, brygga, parkeringsplats, mast eller annan anläggning,
3. dra fram ny mark- eller luftledning, med undantag för åtgärder i befintlig kraftledningsgata,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för vägar och parkeringsplatser och vid brandbekämpning,
5. anordna upplag med undantag för tillfälligt upplag i samband med skötsel av reservatet,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. kalka eller tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
8. anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
9. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsvårdsåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd samt vindfällen och buskar,
10. utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för hotad eller missgynnad art,
11. införa för trakten främmande växt- och djurart/ras med undantag för husdjur i samband med beteshävd,
12. utan tillstånd upplåta plats för ridning, camping eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon,

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

- B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång.

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatets gränser och uppsättning av informationstavlor samt informationsskyltar som berör reservatet eller kulturvärden.
2. anläggande av parkeringsplats, markerade stigar, sittbänkar, eldstäder och vedförråd.
3. genomförande av åtgärder för att främja biologisk mångfald.
4. allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.
5. undersökningar av växt- djur- och svamparter och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.

- C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken angående rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt angående ordningen i övrigt inom naturreservatet.
-

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
3. gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag, med undantag för plockning av matsvamp, frukt och bär,
4. döda eller föra bort djur, föra bort ägg, rom eller bo eller på annat sätt medvetet störa djurlivet,
5. göra upp öppen eld,
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. framföra motordrivet fordon annat än på iordningställd parkeringsplats och

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

allmänna vägar,

8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för ägare eller innehavare av särskild rätt att vidta åtgärd som är nödvändig för att utöva sin rätt. Ovanstående föreskrifter ska heller inte utgöra hinder för förvaltaren att genomföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel eller hindra Vägverket att i samråd med tillsynsmyndigheten genomföra trafiksäkerhetshöjande åtgärder.

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

ANDRA FÖRESKRIFTER OCH ÅTAGANDEN SOM GÄLLER FÖR OMRÅDET

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna, gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bland annat terrängkörningslagen (1975:113) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med förbud mot körning i terräng.

ÄRENDETS BEREDNING

Området uppmärksammades då en avverkningsanmälan inkom till Skogsvårdsstyrelsen 1999. Den planerade avverkningen låg i ett område med skyddsvärda nyckelbiotoper och höga värden för rödlistade arter. Då detta konstaterades tog Länsstyrelsen kontakt med markägarna och naturreservatsutredningen påbörjades. Aktuella fastigheter kom att köpas in och under 2005 har staten avslutat markköpen som krävs för att kunna fullfölja naturreservatsbildningen.

Förslag till skötselplan och underlag till beslut har tagits fram av Gillis Aronsson, Upplandsstiftelsen.

Under 2005 har förslaget varit ute på remiss och sänts till sakägare och remissinstanser enligt sändlistan. Svar utan erinran ha inkommit från Banverket, Bergsstaten, Naturskyddsföreningen i Tierp, Vattenfall och Vägverket. SGU har skickat med förslag på justering av beskrivning av berggrunden som förts in under avsnittet "Geovetenskapliga värden" i skötselplanen.

Tierps kommun har inkommit med ett yttrande som är positivt men som vill justera tre av föreskrifterna och delar av syftet. I syftets formulering erinrar man mot formuleringen om att naturreservatet syftar till att bevara de geologiska bildningar som, enligt kommunen inte beskrivs vidare i underlagsmaterialet. Trots detta vill länsstyrelsen låta formuleringen av syftet stå kvar, eftersom berggrund, geomorfologi och jordarter är en förutsättning för de biologiska värden och de strukturer och arter som beskrivs som värdefulla i området. Det går inte att bevara de biologiska värden som finns utan att bevara de geologiska bildningarna.

Vad gäller föreskrifterna så säger Tierps kommun att A8, förbud mot att "anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning med undantag av informationstavlor och informationsskyltar som berör reservatet", bara berör kulturvärden, och då dessa inte finns så bör man stryka föreskriften. Föreskriften rör dock inte bara kulturvärden utan även upplevelsevärden för de som vistas i reservatet. Skyltar, snitslar och så vidare kan också skada djur, i synnerhet fåglar. Därför bör föreskriften stå kvar. Kommunen tycker också att undantaget i A11: "...med undantag för husdjur i samband med beteshävd" är onödigt eftersom det inte är aktuellt med bete i området. Här kan sägas att bete kan

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
Knaperbergets naturreservat

10(12)

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

vara positivt för området, och om man i framtiden skulle vilja bedriva skogsbete så ska det inte strida mot föreskrifterna.

Kommunen vänder sig också mot föreskriften C3 som tillåter plockning av "matsvamp" då detta begrepp inte är juridiskt entydigt och vill istället föra in begreppet "marksvamp". Anledningen till att stå fast vid den givna formuleringen är att de som plockar svamp i regel vet vilken svamp de plockar och att formuleringen bidrar till att man inte plockar svampar som kan vara ovanliga och inte ätliga i stor omfattning.

Kommunen påpekar även i sina synpunkter att föreskrift A2 och B2 motsäger varandra. Länsstyrelsen vill påpeka att föreskrifterna följs av formuleringen "Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltaren att genomföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel." Detta gör att A-föreskrifterna inte hindrar de åtgärder som föreslås under B-föreskrifterna och inte heller de åtgärder som föreslås i bifogad skötselplan. De justeringar av karta och skötselplan som kommunen föreslagit har skett i möjligaste mån.

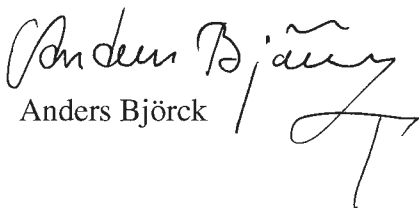
Under remisstiden har ägaren till en grannfastighet hört av sig och klagat på gränsdragningen. Han hävdar att gränsen är felaktig (så också den gräns som återfinns mellan hans fastighet och den angränsande som nu ägs av staten) och att gränsen av hävd har gått på sådant vis att en del av den mark som staten är ägare till enligt de avtal som upprättats egentligen är hans. Detta kommer att utredas i en så kallad fastighetsbestämning under våren 2006. Den södra gränsen kommer att justeras efter det utslag som lantmäteriet kommer fram till.

Förvaltare av reservatet kommer att vara Länsstyrelsen.

Detta beslut gäller från den dag det vinner laga kraft.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, se bilaga f..

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Anders Björck. I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Leif Byman, länsassessor Kerstin Lagerlöf, miljövårdsdirektör Leif Sandin, länsantikvarie Lars Wilson, länsarkitekt Fredrik Meurman, naturvårdsdirektör Yvonne Aldentun och naturvårdshandläggare Mova Hebert, föredragande.

Anders Björck

Mova Hebert

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
Knaperbergets naturreservat

11(12)

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

BILAGOR

- A. Skötselplan
- B. Översiktskarta, skala 1:100 000
- C. Reservatskarta, skala 1:10 000
- D. Skötselområdeskarta, skala 1: 10 000 (ortofoto)
- E. Karta med nya trafiklösningar och ny tillfartsväg till naturreservatet
- F. Hur man överklagar beslutet

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossiernummer: 0360-02-093

SÄNDLISTA

Svenska Kraftnät AB, Svenska Kraftnät, Box 526, 162 15 Vällingby (rek, mb)
Tierps kommun, 815 80 TIERP
Vattenfall Eldistribution AB, 191 97 SOLLENTUNA
Skogsstyrelsen Uppsala Distrikt, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA Vägverket,
Region Mälardalen, Box 1140, 631 80 ESKILSTUNA
Banverket, Östra regionen, Box 1070, 172 21 SUNDBYBERG
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA
Lantmäterimyndigheten i Uppsala län, Box 896, 751 09 UPPSALA SKANOVA
Networks AB, Box 621, 751 26 UPPSALA
Bergsstaten, Slaggatan 13, 791 71 FALUN
Evolutionobiologiskt centrum, Uppsala Universitet, Norbyvägen 18D, 752 36
UPPSALA
Institutionen för Naturvårdsbiologi, SLU, Box 7002, 750 07 UPPSALA
Naturskyddsföreningen i Tierp, 810 65 SKÄRPLINGE
Naturskyddsföreningen i Uppsala län, 755 95 UPPSALA
Upplands Ornitologiska Förening, 740 10 ALMUNGE
Upplandsstiftelsen, Box 26074, 750 26 UPPSALA
Entomologiska föreningen i Uppland, Evolutionsmuseets zoologiska avdelning
Villavägen 9, 752 36 UPPSALA
Uppsala Svampklubb, 752 40 UPPSALA

kulturmiljöenheten
planenheten
näringslivs- och landsbygdsenheten

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

Skötselplan för Knaperbergets naturreservat i Tierps kommun

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE.....	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
ADMINISTRATIVA DATA	4
NATURVÄRDESBEDÖMNINGAR	5
ALLMÄN BESKRIVNING	5
HISTORISK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING	5
OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN	5
Biologiska värden	5
Kulturhistoriska värden	7
Värden för friluftslivet	7
PRIORITERADE BEVARANDEVÄRDEN	7
INTRESSEN FÖR ALLMÄNHETEN	8
REFERENSER	8
Publicerade skrifter	8
Opublicerade skrifter	8
Kartmaterial	8
Muntliga uppgifter	8
PLANDEL	9
ÖVERGRIPANDE SKÖTSEL	9
BESKRIVNING, BEVARANDEMÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSEL	9
Bränder	10
Vägar	10
Jakt	10
Fauna- och floravård	10
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	11
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	11
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER	12

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen ska således med bevarat syfte kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen ska underställas länsstyrelsen för godkännande och fastställande.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara äldre barrskog och sumpblandskog, de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna samt hotade och missgynnade arter som är förknippade med nämnda naturförhållanden.

Skötseln av naturreservatet ska leda till att:

- den äldre barrskogen och sumpskogarna bevaras.
- livsmiljöer för hotade och missgynnade arter bevaras och förstärks.

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossienummer: 0360-02-092

BESKRIVNINGSDDEL

Administrativa data

Naturreservatets namn:	Knaperbergets naturreservat
Regdos id:	2004518
Kommun:	Tierp
Församling:	Tierp
Fastigheter:	Delar av Yttrö 4:25
Markägare:	Staten
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Fastighetsanknutna Rättigheter:	Servitut för kraftledning med kraftledningsgata, servitutet tillhör Svenska kraftnät.
. / B Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget 3,5 km nordöst om Månkarbo. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.
. / C Gräns:	Området har markerats på bifogad reservatskarta, bilaga C.
Koordinat i rikets system (RT90):	x = 6682600; y = 1594400
Fastighetskarta (Ekonomisk karta):	12 H 6 i Yttrö (12768)
Terrängkarta (Topografisk karta):	12H NO Söderfors
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)
Area:	Totalt 19,3 hektar
Markslag och naturtyp:	

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

Barrskog (gran och tall) på fastmark, äldre än 100 år	7 ha
Blandsumpskog, äldre än 100 år	4 ha
Lövsumpskog med visst inslag av tall	4 ha
Tallplantering på fastmark, mellan 40-50 år	1 ha
Blandskog med gran och björk på fastmark, mellan 40-50 år	1 ha
Övrig mark	2 ha

Naturvärdesbedömningar

Skogsvårdsstyrelsen har beskrivit tre nyckelbiotoper på sammanlagt 8 hektar i reservatet.

Allmän beskrivning

Reservatet utgörs huvudsakligen av barr- och blandsumpskogar omgivna av gammal gran- och tallskog på fastmark. Trädskiktet i sumpskogarna består främst av tall, gran, klibbal och björk. På vissa ställen är inslaget av gamla klibbalar på socklar och senvuxna barrträd stort. I norra delen finns ett parti med rörligt markvatten vilket gynnar vissa ovanliga arter, t.ex. spädstarr. Större delen av skogen är äldre än 100 år gammal med undantag för några små tallbestånd och ett självföryngrat område med gran och björk. Förekomsten av död ved är bitvis rik.

Historisk och nuvarande markanvändning

Området har tidigare troligen brukats genom viss plockhuggning. Under de senaste decennierna har stora delar av skogen dock varit orörd.

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

(Arter med prioriterat bevarandevärde är understrukna.)

Förekomsten av ovanliga djur, växter och svampar är endast delvis undersökt. Hitintills är fem rödlistade arter påträffade varav hållav är den mest anmärkningsvärda.

Hållaven är en bladlav med runda eller ovala hål på bålens ovansida, därav namnet. Arten förekommer främst på trädbaser av klibbal, björk eller ask i sumpskogar. Hållaven är funnen i en nyckelbiotop som bara till tre fjärdedelar ingår i reservatet.

Bland andra intressanta arter kan nämnas platt spretmossa, brunpudrad nållav och gränsticka. Den senare är en svamp som växer på murkna granlågor. Arten åstadkommer en mycket karakteristisk röta i veden med vita hålrum av cellulosarester. Den brunpudrade nållaven är en s.k. knappnålslav som helst växer på gamla, barklösa stubbar i skuggiga lägen. Laven verkar vara beroende av miljöer

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossienummer: 0360-02-092

med hög och jämn luftfuktighet. Platt spretmossa är också beroende av fuktiga biotoper. Den växer huvudsakligen på murken ved som tidvis översvämmas.

I nyckelbiotopen strax söder om reservatet finns den sällsynta ringlaven. Det är en hänglav som växer på stammar och grenar i gamla, fuktiga skogar. Arten har minskat kraftigt under senare tid, främst p.g.a. avverkningar.

Skyddsvärda arter:

Fåglar

<i>Bonasa bonasia</i>	järpe (A104)	
<i>Dryocopus martius</i>	spillkråka (A236)	
<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett (A241)	VU

Skalbaggar

<i>Ostoma ferruginea</i>	mindre flatbagge	
--------------------------	------------------	--

Kärlväxter

<i>Carex disperma</i>	spädstarr	S
<i>Carex loliacea</i>	repestarr	S
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	gullpudra	S
<i>Dryopteris cristata</i>	granbräken	S
<i>Goodyera repens</i> §	knärot	S
<i>Moneses uniflora</i>	ögonpyrola	S
<i>Thelypteris palustris</i>	kärrbräken	S

Mossor

<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	vedtrappmossa	NT	S
<i>Buxbaumia viridis</i> §	grön sköldmossa (A1386)		S
<i>Geocalyx graveolens</i>	terpentinmossa		S
<i>Harpanthus flotovianus</i>	stor måntandsmossa		rar
<i>Helodium blandowii</i>	kärrkammossa		S
<i>Herzogiella turfacea</i>	platt spretmossa (A1984)		
<i>Jungermannia leiantha</i>	rörsvepemossa		S
<i>Pseudobryum cinclidioides</i>	källpraktmossa		S
<i>Rhytidiadelphus subpinnatus</i>	skogshakmossa		S
<i>Sphagnum wulfianum</i>	bollvitmossa		S

Lavar

<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav		S
<i>Arthonia leucopellaea</i>	kattfotslav		S
<i>Chaenotheca brachypoda</i>	gul nållav		S
<i>Chaenotheca chlorella</i>	kornig nållav		S
<i>Chaenotheca gracillima</i>	brunpudrad nållav	NT	S
<i>Graphis scripta</i>	skriftlav		S

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav		s
<i>Menegazzia terebrata</i>	hållav	VU	s
<i>Microcalicium ahlneri</i>	kortskaftad ärgspik		s

Svampar

<i>Phellinus chrysoloma</i>	granticka		s
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	ullticka		s
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	gränsticka	NT	s
<i>Phellinus pini</i>	tallticka		s
<i>Phellinus viticola</i>	vedticka		s

Teckenförklaring:

- A = Artkod enligt EU:s fågel- eller habitatdirektiv
s = Signalart enligt Skogsstyrelsen 2000
§ = Arten är fridlyst i Sverige

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan år 2005:

- VU = Vulnerable Sårbar
NT = Near threatened Missgynnad
DD = Data deficient Kunskapsbrist

Geovetenskapliga värden

De geovetenskapliga värdena utgörs främst av den kalkförande moränen och det på vissa håll rörliga markvattnet. Naturreservatets namn ”Knaperberget” kommer från en höjd täckt av stora block med högsta höjd precis norr om reservatet. Berggrunden utgörs av grovporfyrisk granit.

Kulturhistoriska värden

I området finns inga registrerade fornlämningar.

Värden för friluftslivet

Inga anordningar för friluftslivet kommer att finnas i reservatet, förutom en informationstavla.

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp:	gammal gran- och tallskog samt gammal sumpskog	
Strukturer:	gamla barrträd och alar, döende och döda träd	
Växt-, svamp- och djursamhällen:	epifytiska lavar, vedlevande lavar och svampar	
Arter:	<i>Chaenotheca gracillima</i>	brunpudrad nållav
	<i>Menegazzia terebrata</i>	hållav
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	gränsticka

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossienummer: 0360-02-092

Intressen för allmänheten

Reservatet nås med bil eller cykel. Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom reservatets naturliga förutsättningar. Områdets attraktion för friluftslivet kommer att begränsas av att nya E4:an ligger precis intill reservatet.

På grund av den nya dragningen av E 4 kommer tillfartsvägen till reservatet att ändras. Nytt läge för tillfarten, se bilaga E.

Referenser

Publicerade skrifter

- Gärdenfors, U. (ed.) 2005. Röddlistade arter i Sverige 2005 - The 2005 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Moberg, R. 1984. Rev. Andersson, L. & Hultengren, S. 1999: Faktablad: *Menegazzia terebrata* – hållav. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Nitare, J. (ed.) 2000. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
- Nordiska ministerrådet, 1984.: Naturgeografisk naturindelning av Norden.
- Ryman, S. rev. Larsson, K-H. 1997: Faktablad: *Phellinus nigrolimitatus* - gränsticka. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Skogsstyrelsen, Skogens pärlor, tillgänglig på <http://karta.svo.se/>, citerad 15/7 2005.
- Tibell, L. 1984. Rev. Hermansson, J-O. & Hultengren, S. 1999: Faktablad: *Chaenotheca gracillima* – brunpudrad nållav. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Opublicerade skrifter

Riksantikvarieämbetet, 1980: Fornlämningsregister

Kartmaterial

Jordartskarta 12 H Söderfors NO
Lantmäteriets digitala härads-karta

Muntliga uppgifter

Gillis Aronsson, Upplandsstiftelsen
Tommy Pettersson, Skogsvårdsstyrelsen

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

PLANDEL

Övergripande skötsel

Reservatet lämnas för fri utveckling.

Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel

./D

Reservatet har delats upp i fyra skötselområden. För avgränsning av områdena A-C, se skötselområdeskarta, bilaga D.

Skötselområde A: Gammal barrskog och sumpskogar – 15,6 ha

Beskrivning: Gammal gran- och tallskog bitvis med mycket död ved samt barr- och blandsumpskogsbestånd med tall, gran, al och björk.

Bevarandemål: Naturskog med stort inslag av död ved.
Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen naturskog uppgår till minst 15 hektar.
- Brunpudrad nållav, hållav och gränsticka förekommer i området.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder.

Skötselområde B: Medelåldriga tallbestånd - 1,4 ha

Beskrivning: Två, 40-50-åriga tallbestånd. Det norra beståndet har ett stort inslag av björk och enstaka tallöverståndare.

Bevarandemål: Äldre tallskog.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder.

Skötselområde C: Blandskog – 0,4 ha

Beskrivning: Självföryngrad, ca. 40-50-årig, blandskog med gran och björk.

Bevarandemål: Äldre blandskog.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder.

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

Friluftsliv

Beskrivning: Inga anordningar och anläggningar för friluftslivet finns för närvarande. Gränsmarkering ska utföras och en informationsskylt ska sättas upp.

Bevarandemål:

- Gränsmarkeringen följer svensk standard, SIS 03 15 22.
- Väl underhållen reservatsskylt.

Skötselåtgärder: Nyskapande:

- Røj en rågång. Markera reservatets gräns med färg på träd samt med hörnstolpar.
- Sätt upp en reservatsskylt vid skogsbilvägens slut, (vändplanen).

Löpande:

- Røjning av rågången. Förstärk målning på träd och underhåll av hörnstolpar.
- Byt ut skylten vid behov.
- Tillsyn.

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Efter en eventuell skogsbrand lämnas det brända området för fri utveckling. Död ved, såväl stående som liggande, lämnas på platsen.

Vägar

Befintlig skogsväg intill reservatet får underhållas. Nödvändiga røjningar samt genomgångar av vindfällerna i anslutning till denna får utföras. Vid genomgångar av vindfällerna ska de avsågade stamdelarna dock ej fraktas bort utan läggas vid sidan av vägen i reservatet.

Jakt

Jakt bedrivs enligt avtal. Jakttorn och siktgator får ej uppföras utan Länsstyrelsens tillstånd. Uppsättning av saltstenar och utfodring av vilt får ej ske.

Fauna- och floravård

Eventuella åtgärder som kan behövas göras till stöd för hotade eller sällsynta arter får göras inom reservatet.

2006-04-25

Dnr. 511-121-00

Dossienummer: 0360-02-092

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder.

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs varje år för:

- Reservatsskylt och städning.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart femte år för:

- Gränsmarkeringar.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart tionde år för:

- Förekomst av prioriterade arter.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart tjugonde år för:

- Utbredning av naturtyper.

2006-04-25

Dnr. 511-121-00
Dossienummer: 0360-02-092

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	Prio	När	Skötselomr.	Finansiering
Reservatsskylt	1	2006	D	Skötselanslag
Gränsmarkering	1	2006	D	Skötselanslag
Städning	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Tillsyn	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	1	Varje, vart 5:e, 10:e och 20:e år enligt ovan.	Alla	Skötselanslag

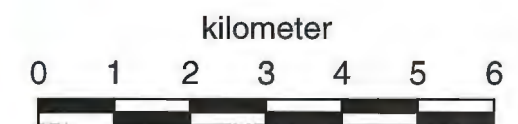
Bilaga B, Översiktskarta, Knaperbergets naturreservat i Tierps kommun

 Reservatområdets läge

Tillhör Länsstyrelsen i Uppsala
läns beslut 2006-04-25

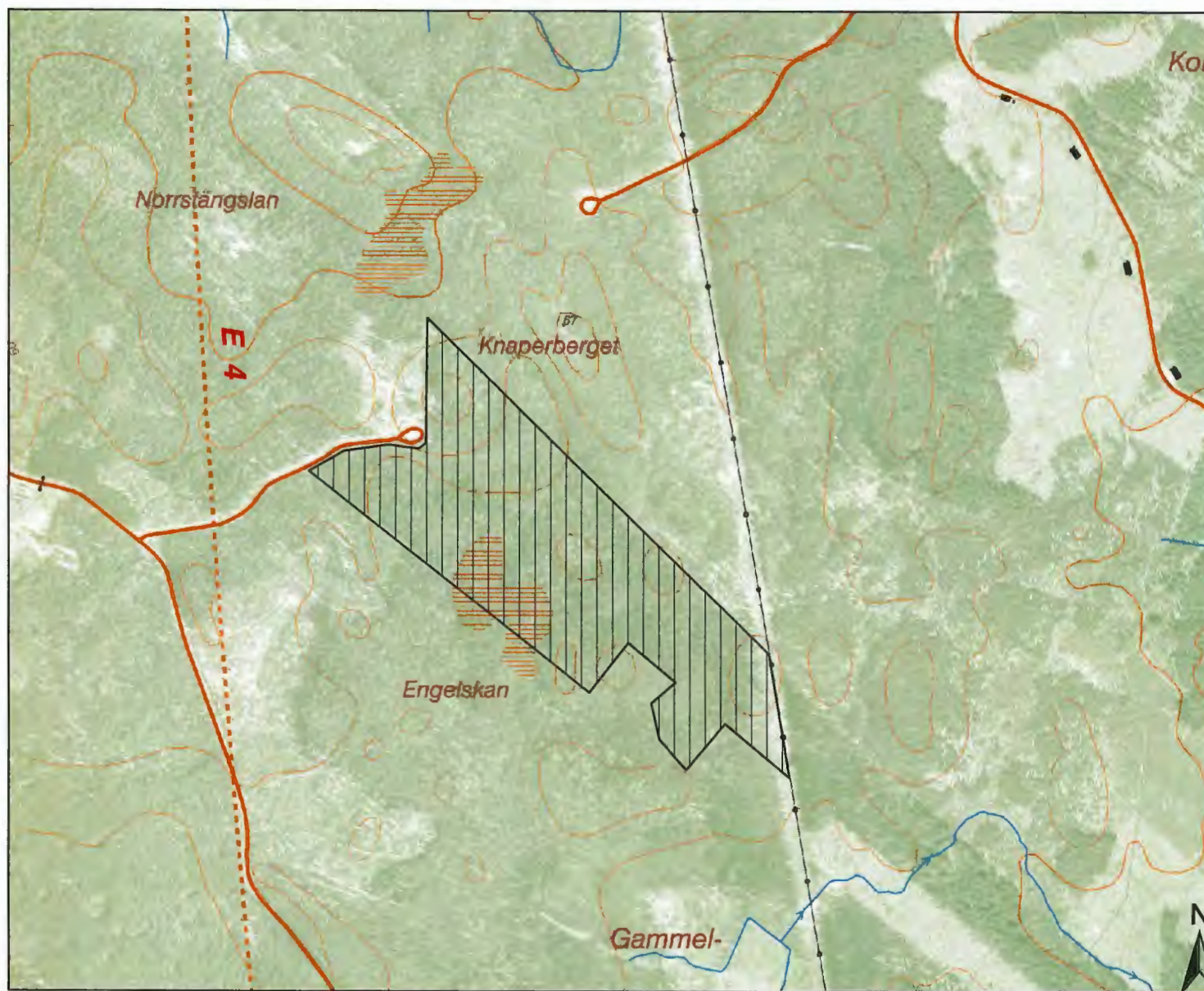
Dnr: 511-121-00

Skala: 1:100 000

Utdrag ur Vägkartan

Bilaga C, Avgränsning av Knaperbergets naturreservat i Tierps kommun

Reservatsområde

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala
län beslut 2006-04-25

Dnr: 511-121-00

meter

0 100 200 300 400 500 600

Skala:1:10 000

Bilaga D, Skötselområdeskarta för Knaperbergets naturreservat i Tierps kommun

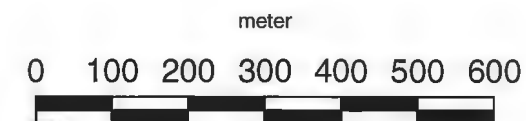

Ortofoto

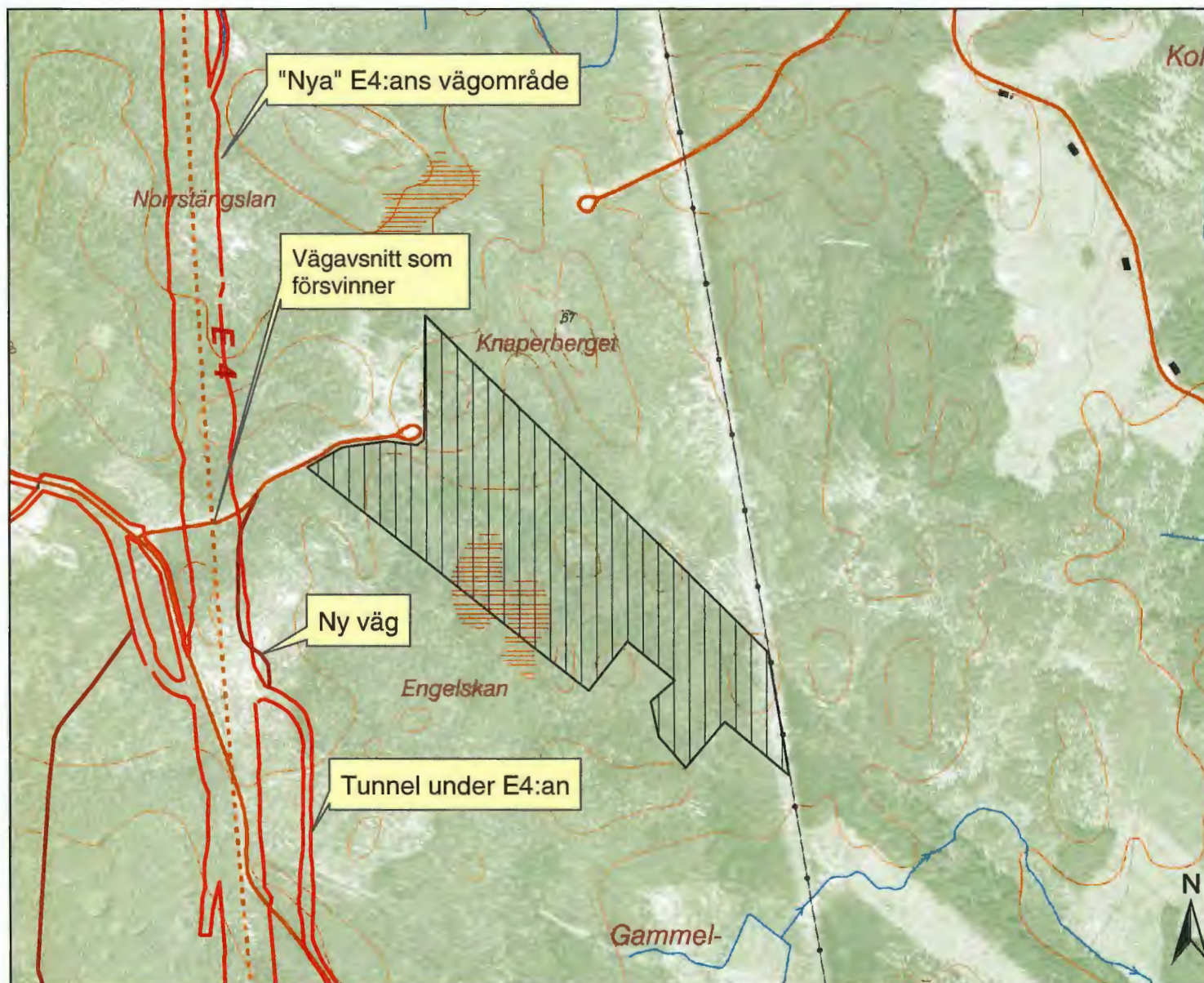
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
beslut 2006-04-25

Dnr: 511- 121-00

Skala:1:10 000

Bilaga E, Ny tillfart till Knaperbergets naturreservat i Tierps kommun

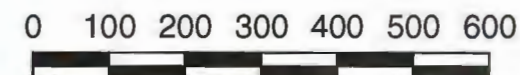

Reservatsområde

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala
län beslut 2006-04-25

Dnr: 511-121-00

meter

1:10 000

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Mova Hebert
Miljöenheten
Telefon: 018-19 50 67

Bilaga F, bilaga till beslut om
Knaperbergets naturreservat i Tierps
kommun

Diarienummer: 511-121-00

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet.

Det gör Ni genom att i ett brev till regeringen.

-- Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer.

-- Redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev **inom tre veckor** från den dag beslutet senast tillkännagavs, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.